

8. Pochoda funkcji jednej zmiennej

1. Def. Punkt a jest punktem wewnętrznym zbioru $D \subset \mathbb{R} \iff \exists_{\delta > 0} (a - \delta, a + \delta) \subset D$

Przez cały wykład będziemy zakładać, że (o ile nie będzie powiedziane inaczej)

$D \subset \mathbb{R}$, $f : D \rightarrow \mathbb{R}$ i x_0 jest punktem wewnętrznym zbioru D

2. Def. Jeśli istnieje skończona granica $\lim_{h \rightarrow 0} \frac{f(x_0+h)-f(x_0)}{h} = \lim_{x \rightarrow x_0} \frac{f(x)-f(x_0)}{x-x_0}$, - (tzw. iloraz różnicowy) to nazywamy ją pochodną funkcji f w punkcie x_0 i oznaczamy $f'(x_0)$ lub $\frac{df}{dx}(x_0)$
Wtedy funkcję f nazywamy różniczkowalną w punkcie x_0

3. Interpretacja geometryczna pochodnej

Wartość pochodnej $f'(x_0)$ to nachylenie prostej stycznej do wykresu funkcji f w x_0 w postaci $f'(x_0) = \tan \alpha$ gdzie α to kąt nachylenia prostej do dodatniej półosi OX , gdzie styczna to graniczne położenie siecznej przechodzącej przez punkty $(x_0, f(x_0))$ i $(x_0 + h, f(x_0 + h))$ dla $h \rightarrow 0$, która istnieje jeśli iloraz różnicowy ma granicę.

Jeśli granica istnieje i też jest skończona, to $f'(x_0) = \tan \alpha$

Wyznamy równanie prostej stycznej do wykresu funkcji $y = f(x)$ w punkcie $(x_0, f(x_0))$

$y = ax + b$ gdzie $a = \tan \alpha = f'(x_0)$ i $f(x_0) = ax_0 + b$, z czego $b = f(x_0) - f'(x_0)x_0$

$y = f'(x_0) + f(x_0) - f'(x_0)x_0 \iff y - f(x_0) = f'(x_0)(x - x_0) \iff y - y_0 = f'(x_0)(x - x_0)$ gdzie $y_0 = f(x_0)$

4. Twierdzenie 8.1: Warunek konieczny różniczkowalności)

Jeśli funkcja f jest różniczkowalna w punkcie x_0 , to jest też ciągła w x_0 .

f jest różniczkowalna w $x_0 \implies f$ jest ciągła w x_0